

tænkningen, at Reglerne virkelig ere heldige, saa forstod jeg dette som en Spøg, thi den høitærede Minister vil jo se, at vor Udtalelse i Betænkningen om, at Reglerne virkelig ere heldige, gaar ud paa at vise, at det Heldige netop skyldes det, at Ministeren ikke har faaet den frie Naadighed over Kontoen. Den ærede Ordfører sagde, at Spørgsmaalet om Skolelærerne paa Uhlheden betragtede han reelt. Der er visse Spørgsmaal, hvor det ikke nytter, hvorledes man betragter dem, thi Betragtningen er givet ved den Maade, hvorpaa Regjeringen har stillet sig, og ved dem Maade, hvorpaa Sagen har udviklet sig. Regjeringen betragter ikke dette Spørgsmaal her som et Forslag til en Forbedring af Lærernes Løn, men som en Opfordring til Folkethinget til at efterkomme en af Kultusministeren paa Opfordring af et Skoleraad stabt Ordning, som er i Strid med de Principer, som vi have gjort gjældende, og saa nytter det ikke at gjøre gjældende, at vi betragte det fra et andet Synspunkt, thi Synspunktet er givet. Det nytter heller ikke, at vi sige, at vi ville tage det paa Tillægsbevillingsloven, thi hvad kan det nytte, at man negter Sagen for isfor, naar man godkjenner den for iaar? Det betyder aldeles Intet, at man negter den paa eet Sted, hvor den kun kan være mindre generende, naar man alligevel giver efter, naar det kommer til Stykket, ja, jeg vil endog sige, at det næsten er værre. Naar den ærede Ordfører mente, at der i Tilfælde af Proces ikke vilde komme nogen Dom, som vilde klare det her omtviste Spørgsmaal, saa tog han feil. Det er rigtigt, at Staten som Hartkornseieren bliver den, der bliver dømt, men Grundlaget for Hartkornseieren's Forpligtelse kommer naturligvis ogsaa under Paafjendelse ved Dommen, og dermed ogsaa Spørgsmaalet om denne Foranstaltning's Lovlighed eller Ikke-Lovlighed. Nu siger den ærede Ordfører, at han veed, at der her er et Tilfælde, hvor de vedkommende Sogneraad ere gaaede ind paa denne Forhøielse. Jeg veed ikke, hvorfra den ærede Ordfører veed det, men jeg veed det ikke. Jeg veed ikke, om de vedkommende Sogneraad ere gaaede ind paa det, men dersom de ere gaaede ind derpaa, saa antager jeg ikke, at det er frivillig, thi det vil da ganske sikkert være i Genhold til de Skridt, som ere udgaaede fra Ministeriets Side, og overfor hvilke vi Alle have erkjendt, at Spørgsmaalet om Frivillighed ikke har nogen Betydning. Jeg veed ikke positit, om de vedkommende Sogneraad have protesteret eller ikke, men derimod veed jeg, at et andet Sogneraad, nemlig Sogneraadet i Mandbøl, i et ganske lignende Tilfælde har modsat sig. Der vil altsaa her netop være den bedste Grund for os til at benytte denne Leilighed til at konstatere vor Stilling. Den ærede Ordfører staar ved sin kyste Udtalelse fra før, og det glæder mig, men den ærede Ordfører har opgivet sine praktiske Indven-

inger fra før, og det er netop det Uholdbare, thi Lyriken har her ingen Betydning, naar den ikke er ledsaget af den praktiske Fastholden af de Grundsætninger, som bære den. Den ærede Ordfører sagde, at vi maatte have en Gaand, som uddelte, og at det, som det kom an paa, var den Maade, hvorpaa man skaffede den Hjælp tilveie, som Høiskolerne trængte til. Ja, det er rigtigt, men det, som der var Tale om for 3 Aar siden, var ogsaa Maaden, og den Maade, som nu atter bruges, og som den ærede Ordfører nu gaar ind paa, er den samme, som han dengang modsatte sig, og de Grunde, som den ærede Ordfører dengang saa smukt udviklede for at modsætte sig denne Maade, har han nu aldeles glemt. Den ærede Ordfører kulminerede med den Udtalelse, at, kommer vedkommende Mand som Tilsynsmand, saa siger jeg: Luk Øren! Men hvad kan det hjælpe, naar Tilsynsmanden blot siger: Jeg hedder Bistandsmand, og Øren saa gaar op! Navnet kommer det ikke an paa. Den Gaand, som Ordføreren vil have til at uddele Bidrag til Skolerne, er den Gaand, som med det Samme lægger Snoren om Juleens Ben. Den ærede Ordfører siger, at der staar ikke Noget i vort Forslag om, at der ikke maa anvendes Noget til Tilsyn. Det har aldeles ingen Betydning. I vort Forslag staar der, at hele Summen kun maa anvendes til Uddeling til Skolerne, og saa er det klart, at den ikke kan anvendes til Tilsyn. Saa siger den ærede Ordfører, at Ministeren kan alligevel holde Tilsyn og siden faae Bevilling dertil paa en Tillægsbevillingslov; men det kan han jo ogsaa efter Ordføreren's Forslag. Naar den ærede Ordfører overhovedet gaar ud fra det, kan det ikke nytte at have nogen som helst Bestemmelse paa Finantsloven. Ministeren kan gaa udenfor og tage alligevel, og saa faar han næste Aar Pengene paa en Tillægsbevillingslov. — Sluttelig maa jeg endnu gjøre en lille Bemærkning med Hensyn til det Forslag, som er fremsat af det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther). Der er jeg enig med den ærede Ordfører i det Mindste iaar — jeg veed ikke, om den ærede Ordfører har isinde næste Aar at gaa ind derpaa? Med Hensyn til et andet Spørgsmaal skal jeg ikke negte, at jeg ikke er ganske enig med den ærede Ordfører. Den ærede Ordfører udtalte i Anledning af Spørgsmaalet om Universitetets Formue, at han ønskede, at Ministeriet vilde labe anstille Undersøgelser for at bringe disse Formueforhold i Klarhed. For et Par Aar tilbage i 1875—76, da, som Ordføreren vil erindre, der var et Forslag paa Finantsloven fra Ministeren om 2,000 Kr. til en Kommission for at undersøge de separate Fonds Stilling o. s. v., erklærede Udvalgets Flertals daværende Ordfører — det ærede Medlem for Vejle Amts 2den Valgkreds (Berg), som nu ogsaa er Ordfører —, at, dersom man vilde gaa ind paa en dybere gaaende Under-